

A LETORÁLÁS 16 KÉRDÉSE, AVAGY ÚTMUTATÓ LEKTOROKNAK

Egy lap minőségét a főszerkesztő, a szerkesztők és a lektorok munkája határozza meg.

A főszerkesztő felelős a lap szakmai színvonaláért, szellemiségeért, a szerkesztés és a lap stílusáért. Döntési munkában vesz részt, ami magába foglalja a közlemények elfogadását, lektorok felkérését, felkérést egyedi közlemények (összefoglalók, értékelések) megírására, különszám (kötetek) kiadására.

A szerkesztők feladata a főszerkesztő munkájának segítése, részvétel a kéziratok kiadásának előkészítésében, a bírálók kiválasztásában. Gyakorlatunkban minden kéziratot két független lektor véleményez. Kiválasztásuk után a kézirat sorsa, minősége a továbbiakban a lektorok döntésétől függ. A bírálat felelősség. A bíráló munkájának megkönnyítésére és az objektivitás biztosítására minden folyóirat általa kidolgozott és folyamatosan továbbfejlesztett bírálati kritériumrendszert alkalmaz – bár a fő kérdések a legtöbb folyóirat esetében azonosak. A kéziratok bírálóival szemben elvárásokat támaszt, konkrét kérdésekre vár választ.

A legfontosabb kérdések, amelyre a bírálóknak válaszolni kell:

1. Tartalmaz-e a kézirat eredeti tudományos megfigyelést, értékes egyedi gondolatot vagy következtetést, amely elősegíti a téma jobb megismerését vagy megértését?
2. Megalapozott-e a kézirat tudományosan és kifogástalan-e etikailag?
3. Megfelel-e a választott folyóirat tárgykörének, és rangjának?
4. A célkitűzés reális-e, az alkalmazott módszerek megalapozottak és a kitűzött célnak megfelelőek-e?
5. A statisztikai módszerek megfelelőek-e?
6. Az eredmények reálisak-e, választ adnak-e a feltett kérdésekre? Az eredmények interpretációja helyes, logikus?
7. A levont következtetések megalapozottak-e, az eredményekből következtethetőek?
8. A diskuszióban az irodalmi háttér és hivatkozás eléggé széles körű-e, a szerző eredményei megfelelően vannak összevetve, szerepelnek-e az idevágó magyar közlemények?
9. Az esetleges ellentmondások kellően vannak-e magyarázva, a szerző kitér-e a közleménye esetleges korlátaira?
10. Formailag a kézirat megfelel-e a folyóirat követelményeinek?
11. A táblázatok, ábrák szerkesztése világos és érthető-e, minőségük és számuk megfelelő-e, kellőképpen kiegészítik-e a szövegben írottakat?
12. A kézirat szerkesztése, nyelvezete és stílusa, helyesírása megfelel-e az elfogadott normáknak? Az irodalmi hivatkozások száma, szövegbeni elhelyezése megfelelő-e?
13. A kézirat közlésre alkalmas-e? Ha igen, szükséges-e javítás, kiegészítés a végleges elfogadáshoz?

A bíráló felelőssége, hogy csak abban az esetben vállalja a bírálat elkészítését, ha a témában megfelelő tárgyi tudással rendelkezik, ha nincs érdekellentéte a kutatóval szemben, ha nincs

szakmai, munkatársi vagy munkahelyi kapcsolatban a szerzővel, és ha a megadott időpontra el tudja készíteni bírálatát.

A jó bírálat: a) legyen segítő szándékú, b) legyen gondos, részletes, c) szakmailag megfelelő, d) vegye figyelembe a folyóirat jellegét, szakmai követelményeit és szakmai színvonalát. Szükséges, hogy a „kibicnek semmi sem drága” formában ne javasoljon felesleges kiegészítéseket, további kísérleteket vagy méréseket. A jó bírálat ismérvei közé tartozik, hogy a kéziratot nem javasolja mindenáron elfogadásra, de elutasítás esetén is megalapozott véleményt kell adnia, tanácsot a kézirat javítására, kiegészítésére vagy a kutató eredményeinek a vonatkozó irodalom jobb ismeretében való értékelésére. A bíráló szükség esetén hívja fel a kutató figyelmét az újabb adatokra, és lehetőség szerint adja is meg a hiányzó adatokat, tájékoztatásokat vagy az irodalmi vonatkozásokat.

A fenti szempontokat figyelembe véve állítottuk össze a Magyar Urológia lektorálási kérdőívét, melyet a továbbiakban alkalmazni kívánunk.

KÉZIRAT LEKTORÁLÁSI ADATLAP MAGYAR UROLÓGIA

Tisztelt Professor/Főorvos Úr/Asszony!

Szerkesztőségünk nevében ezúton felkérjük, hogy a mellékelt kéziratot a Magyar Urológia folyóirat számára lektori véleménynyel ellátni szíveskedjen.

Állásfoglalást kérünk ezek alapján abban a kérdésben, hogy a Magyar Urológia olvasóinak érdeklődésére számot tart-e a kézirat, illetve formai és szakmai szempontból megfelel-e a követelményeknek.

A bírálat elkészítésének egységesítése és megkönnyítése érdekében figyelmébe ajánljuk a lektorálási adatlapot, amely mellékelünk, illetve a honlapon elérhető. Az adatlap segítséget a szerkesztőségnek, de nem helyettesíti a bíráló szöveges véleményét, amelyet a szerzőnek továbbítunk. A kéziratok elkészítéséhez szükséges útmutató a Magyar Urológia honlapján ugyancsak elérhető (www.magyurol.hu).

A lektori vélemény a szerző felé anonim, amennyiben a lektor másként nem rendelkezik, Szerkesztőségünk a lektori véleményben megfogalmazottakat részben vagy egészében közléteheti. A szerző(k) erre adott választát ugyancsak részben vagy egészében közöljük. A kéziratot indokolt esetben szerkesztőségi kommentárral látjuk el.

Köszönjük, hogy munkájával, véleményével hozzájárul a megújult Magyar Urológia folyóirat tudományos színvonalának jobbításához.

A válaszok jelezhetők a minősítő jelző aláhúzásával, és/vagy a numerikus skálán az egyik szám bekarikázásával, pl.:

Kiemelkedő		<u>Átlagos</u>		Csekély
5	4	3	2	1

A kézirat szerzői(je) és címe:

1. A téma újdonságtartalma és jelentősége:				
Kiemelkedő		Átlagos		Csekély
5	4	3	2	1
2. Az eredmények (gyakorlati) jelentősége:				
Kiemelkedő		Átlagos		Csekély
5	4	3	2	1
3. A kézirat terjedelme, a tudományos tartalommal összefüggésben:				
Megfelelő		Túl rövid		Túl hosszú
5	4	3	2	1
4. A kézirat szerkesztése, logikai felépítése:				
Kiváló		Elfogadható		Rendezetlen
5	4	3	2	1
5. A cím értékelése, a kézirat tartalmával összefüggésben:				
Érthető, kifejező		Túl hosszú/részletes		Túl általános, nem kifejező
5	4	3	2	1
6. Az angol nyelvű összefoglaló értékelése:				
Megfelelő		Hiányos		Értelmetlen
5	4	3	2	1
7. A célkitűzés(ek) megfogalmazása:				
Érthető, logikus		Részben érthető		Nem egyértelmű
5	4	3	2	1
8. A módszertan színvonala:				
Kiváló		Megfelelő		Gyenge
5	4	3	2	1
9. Az adatok statisztikai feldolgozásának színvonala:				
Kiváló		Megfelelő		Gyenge
5	4	3	2	1
10. Az eredmények közzlése:				
Érthető		Részben érthető		Zavaros, nem érthető
5	4	3	2	1
11. A következtetések értékelése, a célokkal és az eredményekkel összefüggésben:				
Helytállóak		Részben alátámasztottak		Nem megalapozottak
5	4	3	2	1
12. A táblázatok:				
Önmagukban is érthetőek				Önmagukban nem érthetőek
Megfelelő számúak		Túl kevés		Túl sok
5	4	3	2	1
13. A ábrák és képek:				
Önmagukban is érthetőek				Önmagukban nem érthetőek
Megfelelő számúak		Túl kevés		Túl sok
5	4	3	2	1
14. Az irodalmi hivatkozások:				
Megfelelőek				Nem megfelelőek
5	4	3	2	1
15. A kézirat szövegének nyelvtani helyessége:				
Kiváló		Megfelelő		Gyenge
5	4	3	2	1
16. A cikket elfogadom:				
változtatás nélkül	javítással	átdolgozással	nem fogadom el	
	Részletes, szöveges bírálat (kérdések, javaslatok):			